بۇتۇن دۇنیا یوقسوللاری، برلەشگز!

بالالار کۇتۇبخانەسی. 3نچی کیتاب

چارلیز- روبیرتس

تۇیۇقسان
بر دوستلك
وە
تیڭز بالاسی

ئوقب تۇرب ئشلەشکە ئورگەن!

س. س. س. ر. خەلقلەرینڭ مەرکەز نەشرییاتی

مەسکەو — 1925 یل

Fa 3225

ULB Halle
001 810 529
3/1

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

Fao 3225

Nur für den Lesesaal

ЧАРЛЬЗ РОБЕРТС

1. СЛУЧАЙНАЯ ДРУЖБА

2. ДИТЯ МОРЯ

ПЕРЕВОД М. АЛИЕВА

на узбекском языке

ЦЕНТРАЛЬНОЕ ИЗДАТЕЛЬСТВО НАРОДОВ С. С. С. Р
Москва, Никольская, 10.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

بتون دونیا یوقسوللاری، برلەشگز!

بالالار کوتوبخانەسی 3 کیتاب

چارلیز - روبیرتس

1927/863

تویوقسان بر دوستلق

وە

تیگز بالاسی

ئوزبەکچەلەشدرگوچیسی: م. عەلییف

س. س. س. ر. حەلقلەرینگ مەرکەز نەشریاتی

مەسکەو — 1925 یل

Bibliothek der
Deutschen
Morgenländischen
Gesellschaft.

Книга набрана и отпечатана
в 1-й типографии Центрального Издательства народов
СССР. Москва, Никольская, 10
в количестве 4000 экземпл.
Главлит № 42599

Fao 3285

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

تۈيۈقسان بر دوستلق.

كولدەن ساۋۇق شامال ئيسدى. ئەمما بوتە بالق تۇتب تورغان دەريا بويى تنچ، فاريل ئونڭ كچكينە كەودەسينى سال سۇى ئيچيدە بەحۇزور كورەر ئيدى. ئەمما كول ئورتەسيدە ئاق تولقونلەر بربنڭ كيتيدەن برى دەهشەتلك رەوشدە قۇۋلاشار ئيدى.

سالچە كچكنە بولب — توغرى شۇ تورتە ياغاچ كەلتەگينى بر ياغاچ بلەن قوشب ياسالغان ئو، حوددە ئەتەگينە بوتەنڭ بالق توتشى ئۇچۇن قولاى ئيتب تۇزلگەن ئيدى. سوۇ تنچليغيدە قايقغە قاراغاندە بو سال قولايراق بولوب، كۇگەتچەلەر بوتاقلارى ئارەسيدەن جودە ئوستالق بلەن قارماق تاشاشغە توغرى كيلەر ئيدى.

ئەمما بوتە بولسە هيچ بر نەرسەگە قارامسدەن تاشلاى بيرەر ئيدى. بۇندەى هاوادە بوفاريل — بالقلاردە ئۇنچەلك تەرەڭك هەم بولمايدى. بالقلەر ئاچ ئيديلەر، دەريا بوييدا يغلشب توروشەر ئيديلەر، بوتە ئولەرنى جودە كوبلەب تۇتب ئالەر ئيدى.

بو بالقلەر ئۇنچە كەتتە ئيمەس ئيديلەر، بەعزيدە يارم قادەقچا كيلەتورغانلارى هەم توتب ئالەر ئيدى.

بـو بالقلەر ئـونچە كەتتە ئيمەس ئيديلەر بـەعزدە يەرم قـاداقچە كيلە نورغانلارى هەم توشب قالار ئيدى.

حازر بۇتەنڭ كەتتە ئەرمانى بولسە ئو هەم ئايدين ئەمەكينڭ بوتەنڭ مووەففەقييەتلك ئاوينى كورماغانى ئيدى.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

بو فاريلدەرنى بۇ كۈن كيچقرون، ئۆنگە ئار الاشترب قاۋۇرالار.
ئەمما بونە، چن بر ئاۋچى بولغانى ئۈچۈن تېرچيللەب تۇرغان
بالقلى قارماقنى تارتب ئالب سەوەتچەگە سالە ياتقان مينوتدەگنە
كەيف قيلەر ئيدى. بەعزيدە ئول بالقنى دەريا بوييگە كچكنە قازق
قاقب باغلاب قويار ئيدى.

سالچە ئەمانەت قويولغان ئيكەن بر تامانى دەريا بوييگە سەل
ئاسيلب قالدى. بالانڭ ئاغرليغيدەن وە ئۈنڭ سيونچلى سەكرەشلە-
ريدەن ئۈجلب كيتب سۈگە تۈشدى. بوتە ئوز ئاوى بلەن
ئاوارە بولب بونى كورە ئالمادى ئول ئيندى گنە يەرم قاداقلق
فاريلنى چۈپگە بايلاب ئولگورە ئالغان ئيدى، بردەن ئونڭ ئوڭ
تامانيداغى توقاى چيتگە كيتگەنگە ئوخشەب كورندى. بوتەنڭ
يورەكى ياريلە يازدى. ئوقايريلب قارەب كورديكى سال بلەن دەريا
بويى ئاراسيدە كيڭ سۇ تۇرۇبدر.

سال ئەستە بولسە هەم ئەنچەلك ئاق كۆپوكلەرگە ياقنلاشب
قالغان ئيدى.

بوتە قارماقنى سيكن سال ئۈستيگە قويب، بر نيچە مينوت
جم تورب ئالدى.

بوگون، بوتە ئوشە ئيمش-ئيمشلەردەن ئيشتكەن قرق
حاللەردەن بريگە ئۈچرەدى. ئول تەمام قالترەدى. ئونگە خوددى
كولنڭ بۈتۈن ئاق كوپوكلەرى ئۈنگە قارشى قوزغالغانغا ئوخشەدى.
ئول ئيكى مەرتەبە قاتتغ قچقردى. ئۈنڭ تاۋۇشى هاوانى ئەررەسنگەرى
كيسب ئۈتدى. توقاى ياغاچلەرى ئاراسيدەن:

نەمە بوادى سينگە؟ ديگەن قورققانراق تاۋۇش كيلدى بو

ئايدين ئەمەكينڭ تاۋۇشى ئيدى ئول بوتەكوتكەن چاغدان هەم تيز
يىتب كيلدى. بوتە قورقوس بر نەپەس دەيو قالدى ئول حازر
هەمە ئش نڭ بەجەريليشيگە ئشاندى.

— ميني سوُ ئاقوزوبدر! سال ئالب كيتەدى! ديب ئەرەزلەگەن
تاۋۇش بيلەن جەواب بيردى.

ئەمەكى ياغاچلەر ئارەسيدەن چيقب، ئشنى نيمە ئيكەنليگن
كوروب.

ئي ي ي . . ! «ديدى. سەنى سو ئاقوزوبدر! سەن شوندەى
هەم بر قچقردڭكى مين باتە ياتبسەنمى ديب ئويلەبمەن. قورقمەى
تور. حازر مين ئالدڭغە بارەمەن، كيين كورەمزكى سالدە نيمە
گوناه بار ئيكەن. قانداى ئول بوندەى ئشنى قيلغان.

ئەمەكى قايق بلەن سالنى قوۋلاب ييتدى دە قەيتەرب دەريا
بويىغە ئالب كيلدى.

— نيگە سەن قچقردڭ، مەنى يا بيردينى چاقرسەڭ بولمەس
ئيديمى؟

— كوردڭزكو، ئەمەكى، مين شاشيلب قالب مەندە مين سزلەر
بوش ئيمەس سزلەر ديب بلدم، مەنە شونڭ ئۈچۈن چاقرش ئورنيدە
باقرب يوُباردم.

— خەير، مەعقول! ديب چيليمينى سالا باشلاب تونگەڭ ئۈستيگە
ئۇلتۇردى ئشانەمين كم، مين بر وەقتدە ئيكى كچكينە گۆدەكچەلەرنى
كورگەن مين، سينگە ئوخشەب باقرسەلەر ئيدى، ئوزلەريني هەم ئاتا-
ئانالاريني شۇنچە مەشەققەتدەن قوتقازغان بولەر ئيديلەر، ئەمما نيمە

ئۇچۇندر ئۇلەر بۇندەی باقرماغانلار. ئەگەر ئستەسەڭ مەن شو واقیە-ەنی ئەیتب بیرەی.

بوتە، سیکن قارماقنی یاغاچ ئاستیگە قویۇب، ئەمە کیسینی ئیشتشگە ئوگلانب کوکەت ئوستیدە یاتب ئالدی.

— ئول جودە قیزق، کولە تورغان بر جورە ئیدی. بتتەسی بیش یەشەر بولب بتتەسی بیش ئایلق بولغان ئیدی. بتتەسی کۇل رەگدە، ئاقسل ئازغنە قارەیغانراق بولب، ئالتون ساچلی ئیدی، بوینی قاپقەدرە بۇتۇن وجۇدی جۇن ئیدی.

بتتەسی کچکینە قزچە بولب، ئیکنچیسی ئایق بالەسی ئیدی.

ئولەر سال ئوستیدە ئوز ئختییارلەری بلەن قوشولوشقان ئیمەسلەر توغریسی، ئولەردەن قایسیسی ئارتق قورقە تۇرغاندر، ئونی ئەیتب بولمەیدی. ئەگەر قزچە سالنڭ کول بویدەن قمرلاب کیتیشینی بلسە هیچ ئۇلتورمەغان بولۇر ئیدی.

ئایق بالەسی ئوزینڭ بیش ئایلیغیغە قارەمەی بیش یاشلك قزچەدەن ئوز باشلیراق، براق ئۇنگە هەم قین بولب ئشی یەخشی ئیمەس ئیدی.

ئول «سال» غا جۇدەهەم ئۇیۇقسز تۇشب قالب ئۇندە قزچەنی کورۇب قالدی ئۇنگە باقریب، ئۇنی سۇگە تاشلاشغە تریشەر دیب ئۇیلەگەن ئیدی. ئول ئەلبەتتە مۇنگە قارشی کورەشەر ئیدی نیگە، کم گوپۇرب تۇرغان سۇدەن جۇدەقورقەر ئیدی.

بو ئش بەهاردە سۇ تاشقان چاغدە بولغان ئیدی.

ئایقچە سو بوییندەغی ئاۋناب یاتقان یاغاچدە ئوینەب تۇرۇب ئیدی. بردەن یاغاچ ئاغناب تۇشۇب کیتدی. ئۇنی بیلەن برگە ئایقچە هەم ئاقدی. ئایق ئاناسی جودە ئوزاقدە ئیدی.

شۇنىڭ ئۈچۈن ئول قىزچە ئاياسىن ئۈمىدى بىلەن غىڭىللەي باشلەدى. قىزچە كىچكىنە بولىب كورونوشى قورقونچلى بولمەسە هەم ئايىق ئۇنى سال ئېگەسى دىب بىلەر ئىدى. ياۋايى حەيوانلەر، كورنىشدە هىچ گۇناهسىز بولىب كورنگەن كىچكىنەگە تېگمەي باشلەساڭ كوپىنچە، قورقۇنجلى بولغانىنى بىلەدرلەر.

ئەمما ئۇ نىمە قىلسون؟ يومالاق ياغاچ تونكەگىدە سوزوش قىيىن ئىدى؛ ئاقومى ئۇنى سالغە ياقىن كېلتىرگەندە ئۇ دەرەۋ سالغە ئۈتىب ئالدى.

قىزچە هەم مىنوت سەيىن ئايىقچەنىڭ ئوزىگە هۇجۇم ئېتىب تشلەب ئالىشىنى كوتەر ئىدى. بولمەسە نىگەئول سالغە مىنىب ئالدى؟

ئايىقچە، قىزچەنىڭ ئوزىنىڭ ئوييدا ئوينەب يورەتۈرغان جۇندەن يەسەلگەن ئوينچاق قۇرچاغىدەن ئازگىنە كەتتە ئىدى، ئوزىنىڭ ئايىقچەسىغە «تۈردى» ئىسمىنى بىرىب قىزچە هەر وەقت ئوينەر ئىدى.

ئەمما ئايىقچەنىڭ يالترەب تورغان قارا جۇنلارى «توردى»نىڭ ئاق ساچىغە ئوخشەمەي كىچكىنە يانىق كوزلەرى هەم ئول يەخشى قوغۇرچاق تۈمشۇغىنى ياساتقان، يالتراق مونچاقلەر كەبى ئېمەس ئىدى. قىزچە بىر نىمە بولشىنى كوتەر ئىدى.

«قاچان ئانام كېلىب مىنى ئالىب كېتەر ئىكەن؟».. دىب ئويلەر ئىدى.

حازىرغەچە تىنچ سۈزۈب تۈرغان سال بىردەن تېبرەنىب كېتدى. كۈچلى ئاقوم سالنى تېبرەتدى، هوددى حازىر مەيدە — مەيدە بولوب كېتە تورغانغە ئوخشەدى. ئايىقچە ئولتۈرۈب سۈزۈب كېلگەن ياغاچ تېزدە ئاقۇم بىلەن سالدەن ئەجرەلىب كېتدى. ئونى هەم ئوياغ بوياقغە ئاغدەرىب ئەيلەنترەر ئىدى.

ئەيقچا سارچەگە چقب ئالدى، قزچە بولسە هازر كيلب مەنى تشلەيدى‘ديب كۆتۆب
قورقب تۆردى.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

ئۆنی کورب ئۆندەن وەقتیدە چیقب کیتکەنیگە ئایقچە جۆدە سویۆنب کیتکەن بولسە کیرەك.

ئاقۆم سالنی دەریانڭ تەگی ئوتکور تاشلەر چەچلگەن جاییگە ئالب باردی. تاشللەرنڭ تیشی باشقە وەقتلەردە سالنڭ تەگینی کیسب کیتەلەر ئیدی، ئەمما هازر دەریا تاشب تاشن‌تشلەری پەسندەراق قالغان ئیدی. سۆ تاشلەر ئوستیدە ئەیلەنب شالدرەب سالگە چەچیرەدی. سالنڭ فەقەت ئورتەسیگنە قۆرۆق قالب ئوییرگە تۆلقۆنلەرییتە ئالمەدی، ئایقچە ئوز بورچەگیدە ئکورەب بۆتۆن بدەنی بلەن‌تترەب ئوشەییرگە‌قاراب‌جیلدی.

قارشی بورچەکدەن ئوشە بییرگە قزچە هەم ئیمگەکلەب بارا باشلەدی. ئول تولقونلەرنڭ دەهشەتینی کورۆب ساقاولەنب قالدی.

ئیکدلەسی هەم بر پەیتدە ئورتەسیگە ییتب ئالدیلەر. ئولەرنڭ ئیکەوی هەم ئوزلەرینڭ یەلغوز بولماغانلەری ئۆچۆن سۆینشەر ئیدیلەر.

قزچە قەیریلب بر تۆرلی یغی وە هم تاوشی بلەن ئایقچەنڭ بۆینینی قوچاقلاب ئالدی ئایقچەهەم تارغینە قارە بورنینی قزچەنڭ قولتوغیغە تقب قورقونچلی سونی کورمە دیگەن دیك بولدی. ئول یولداشینڭ ترزەسیگە چیقب ئالماقچی بولدی، ئەمما یولداشی بونڭ ئۆچۆن کیچكلك قیلب قالدی.

ئون مینۆتدەن سوڭ تاشلەردەن ئوتدی. ئندی سۆ هاولقمەی یالغۆز کۆپۆکلەنەر ئیدی، سال تەغن سیکن ئاقە باشلادی.

هەر ئیکی یولاوچی هەم ئوز قورقونچلەریدەن توزەلب، بر-بریگە حەیرانلق بلەن قاراشدیلەر. ئایقچە قزچەنڭ ترزەسیدەن تۆشب پاخماق جۆنلی ئارقە ئایاغی بلەن ئولتورۆب ئالدی. ئۆل قورقوب بران نەرسە کۆتکەندەی ئۆیەلب قاراب توردی.

قزچه ئایقچەنڭ ئوندەن هامان قورقوب تورغانینی سیزدی. قزچه ئونگه ئەلله قەچان ئورگەنب قالدی. قزچه ئونڭ ئوزیدەن کومەك سورەشن بلدی، وە ئونی بلەن ئوییدەغی توردی قوغورچاغی دەی ئوینەماقغه تەییەر ئیدی.

ئیر کەلەب بولسه هەم بویروق بلەن قزچه ئایقچەنی چاقرە باشلەدی: «توردی، توردی. بیری کیل!»

ئو هیچ ئارتقچه تەکەللف قلب ئولتورمەی یانیغه تارتب تزەسیگه ئوتقوزوب ئالدی.

ئایقچه هەم یاقملی ئسغلقنی سیزیب، تارتنمەدی، قزچەدەن ئادەمدەگی یامان هید کیلب تورسه هەم ئایقچه ئونڭ ئیر کەلەشیگه سویوندی.

ئایقچەنڭ ئاناسی بونگه بر نیچه مەرتەبه شو ئادەم هیدینی، هید- لەرنڭ ئیڭ یامانی دیب توشونتورغان ئیدی. ئەمما ئایقچەنڭ بر قولا- غیدەن کریب بر قولاغیدەن چیقب تورەر ئیدی ئیندی بولسه بوتونلەی ئیسیدەن چیقەردی. چەرچەغانلقدەن جودە ئوخلەگوسی کیلەر ئیدی. ئول پاخماق بورنینی قزچەنڭ تزەسیگه تقب کوزینی یومدی.

قزچه بو قزق یەنگی ئویونچاقنی کوروب شوندەی هەم سویون- دی کی ئونڭ باشیغه ئیگیلب ئالب هە دیب ئیر کەلەر ئیدی وە ئونڭ ئالتون کەبی ساچلەری بو یاوایچەنڭ پاخماق جونیگه ئارەلەشب کیتشدی.

تاشقان دەریا بو جایدە جودە ئەسته ئاقەر ئیدی. ئاسماندە قویاش کورندی. ئایقچه ئوخلەب قالدی، قزچه هەم ئوندەن ئورنەك ئالغان بولدی. بو یوزی بیلەن ئایقچەنڭ، جەنوار هیدی کیلە تورغان پاخماق ئارقەسیغه ئاسیلینب ئوخلەب قالدی.

ئيڭ سوڭ سال بر باتغان ئاتەدەغی ياغاچغە ئيلنب قالب توختەدی،
بالالەر ئويغەنشمەدی.

بو ئەرەدە دەريا بويىدە، قورقب ئۆزيدەن كيتكەن قزنڭ وە ئايقچەنڭ ئانالەری يۈگۈرۈشۈب يورەلەر ئيدی.

قزچەنڭ ئاناسی كوردیكی دەرياسالنی ئاقزب بارادر. باشدە ئول ئۆزينی بالەسی ئەرقەسيدەن تاشلەماقچی بولغان ئيدی. بەختسزلككە قارشی ئۆل وەقتيدە ئۆيلەب ئالدی. ئول ئۆزينڭ سوزە ئالماسليغن ئيسلەدی، وە قيزينڭ سال ئوستيدە خەتەرسزلغن بلدی.

قزچەنڭ ئاناسی سۇ باسقان دالالەردەن كوكرەگيگەچە سۇۋغە باتب ئاناسی قوشنی بر قورغانچەگە ييتب ئالدی، ئول قورغان ئيگەسيدە قايق بار ئيدی،قورغانچە بر بەلەندلكدە بولب سو باسماغان ئيدی.

ئيگەسی ئويدە ئيدی. ئشنڭ نيمە ئيكەنليگن بلگونچە قويمەی، قزچەنڭ ئاناسی ئۆنی سودرەب قايق ئالديغە كيلتردی.

ئۆلەر دەريا بويدەن ئوزولب چاۋنی قوليغە ئالغاندەن سوڭ ئول نيمە بولغانن سۆيلەب بيردی. قوشنيسی تاغن كوچليراق چاۋ ئورە باشلەدی، نيگە، كم ئول تاشقان دەريانڭ ئارتق هەزل قلب يورماسليغن بلەر ئيدی. قايق پەستكە قاراب ئاقۇم بلەن كەتتە تونكەكلەر وە تامۇری بلەن ئوزلب چققان ياغاچلەر ئارەسيدەن ئاقەر ئيدی، ئاناسی قايقنڭ ئۆچيدە چوزۆلب ئاپپاق بولب، قمرلەمەی ئالدنغە قاراب ئولتۆرەر ئيدی.

ئيكنچی تورت ئاياغلق ئانا بولسە ئوز بالەسی ئۆچۆن موندەن كوپراق قورققان ئيدی ئول ئوز ئايقچەسينی قالدرغان دەريا بويغە

كيلدى، كورديكى جەر توٌشوٌب كيتـكەن، يقلغان ياغاچ هەم برگە يوق بولوٌبدر. ئانا-ئايق سوزوشنى بلسە هەم بوندەن كورە تيزراق يوگورە ئالەر ئيدى. ئندەمەى ئەچچغى بلەن سوٌغە قەرەب، سوباسقان دەريا بويلەريدەن يوگورە باشلادى، سنق-پنقلەر ئارەسيدەن وە سوٌ تولغان چوٌقوٌرلەردەن ئوتە باردى.

ئيڭ سوڭ دەريا كورونە توٌرغان بر بەلەندلـكدەن ئاغر-ئاغر دەم ئالب توختەدى. بو ييردەن سال وە ئوستيدە ياتغان ئيكى بالانى كوردى. ئوزبالاسينڭ قزچەنڭ قوينيدە ياتقانينى كوردى، ئونڭ ئالتون كەبى ساچلەرى بالاسينڭ قارە جوٌنلەريـگە ئورالغان. ئول بالاسينى ئولـگەن ديب بلدى. ئول قزچە ئولدورب ئوزى بلەن برگە ئالب كيتە ياتبدر ديب ئويلادى، دەهشەت بلەن قورقنچلك رەوشدە يوگوٌروٌب تيپەلـكدەن توشب سوگە توٌشدى. ئەنە شوندە ئول سالغە باشقە تامانيدەن قايق بلەن ئادەملەر ياقنلاشە ياتغانينى سيزدى. قايق، ئايوقدەن كورە سالغە ياقنراق بولوب يەنە ئوٌندەن كورە تيزراق يورەر ئيدى. ئوٌنڭ يورەگى قورقو وە ديوانەلـكدە ياريلە يازدى. ئو ئويلەديكم قايقدەغى ئادامەلەر ئوٌنڭ بالەسينى ئوغورلاش وە يا ئولدورش ئوٌچوٌن كيلە ياتبدرلەر ديب ئول بوٌتوٌن كوٌچى بلەن سوزە باشلادى؛ ئوٌنڭ ييلـكەلەرى سونى ئاياغلەرى بلەن كيسگەندە ئاغر-ئاغر كوتەريلەر ئيدى. شوٌندەى بولسە هەم ئو ئولـگورەلەمەسلىگن بلدى.

نەهايەت قايق سالگە ييتب، ئوٌروٌلدى ئەنچە كيين قايتدى.

قزچەنڭ ئاناسى شاشيلب سەكرەدى، قوشنيسى بولسە سالغە ئيلنتريب قايقنى كيتشـگە قويمەدى. ئەچچيغى بلەن ئايقچەنى ئيتەريب

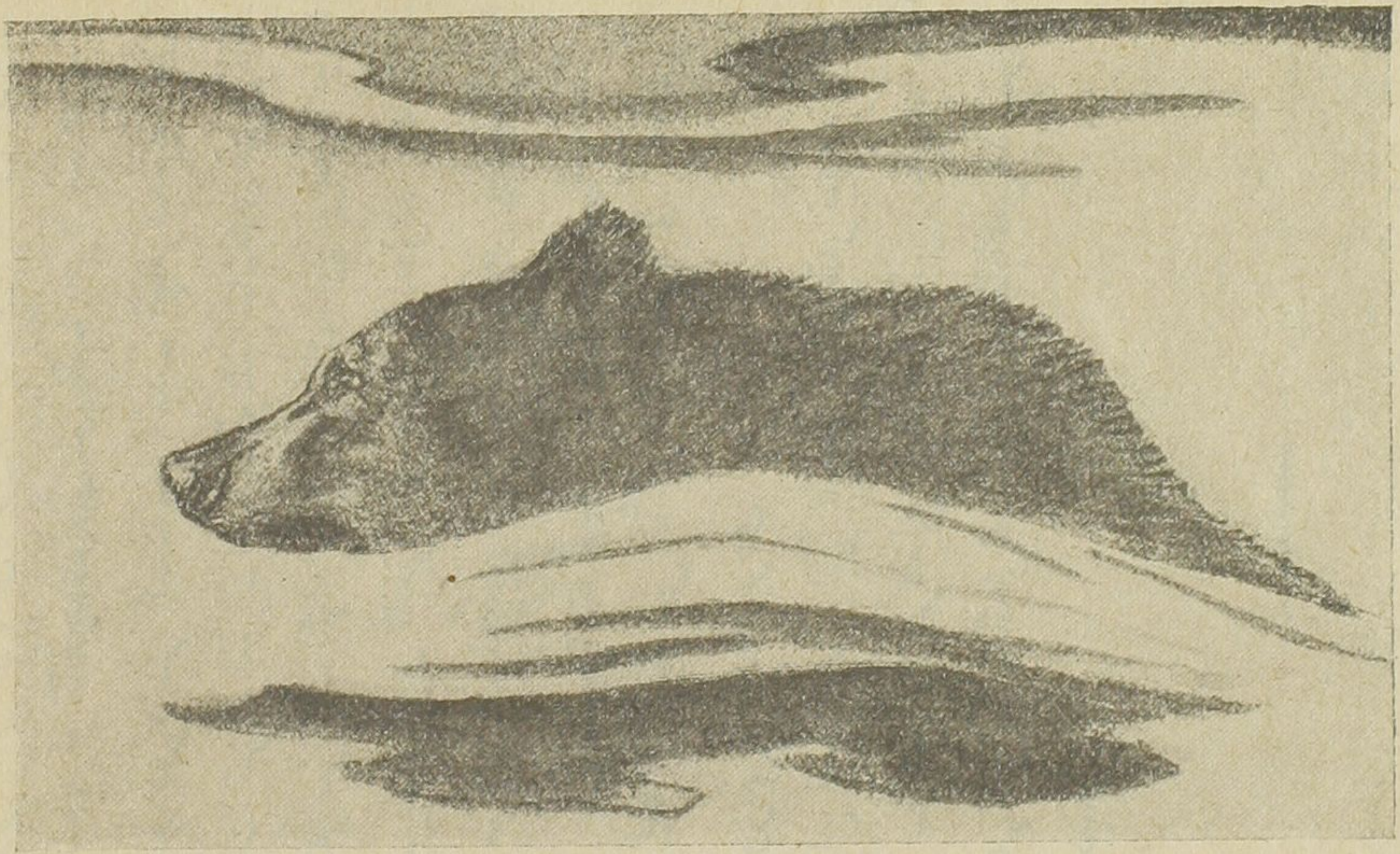

ئانار ئايق كۇچينك باريچه يوزب كيلەدر. وه قوللەرى بيلەن سۇنى ئيتەرگه نيده
ئوپكه ئاغر - ئاغر كوتەريلب قالادر.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

يوبارىب، ئاناسى قىزچەسىنى كوكرەگىگە باسدىدە سىۋىنچىدەن يىغلاب يوبارىب، بالاسىنى شو حالدە يەنە ئۇرشغان بولب قورقۇتدى.

ئەمما بو ئۇرۇشلەر قىزچەنى قورقۇتمەدىلەر. ئاناسى ئۇنى قايىقغە سالماقچى بولغانىدە، ئو ئايىقچەغە قول ئۇزەتب باقرە باشلەدى.

— مىن «تۇردى» سز كىتمەيمەن! دىب قچقرب يىغلەدى.

— ئولتورڭ، تىز ئولتۇرڭ! دىب قوشنى شاشلدى قەرى ئانا۔ ئايىق بالاسى ئارقەسىدەن سۇزۆب كىلە ياتبدر، ئونڭ بلەن ئوينەب بولمەيدر.

خاتۇن قەيرىلب قەرى ئايىقنى كوردى، ئۇجۇدە ياقندە ئىدى. ئۇنڭ يورەگى موزلەدى. ئەگەر ئايىق سالغە برنچى يىتب كىلسە نىمە بولەر ئىدى؟

— ئولتۇرڭ! دىب قوشنى تاغن بر قچقردى. خاتۇن برسە كرەش بلەن ئوزىنى قايىقدە سىزدى.

قىزچە هامان قچقرىب قولىنى ئايىقچەگە ئوزەتەر ئىدى.

قايىق شۇندەى سالدەن ئەجرەلغان مىنۇتدە ئايىق سالغە هەكلەب ئولتورۆب ئالدى. هەر ئىكى ئانا‌ئىكى ئاياغلق، تورت ئاياغلق هەم سوزسز بر برلەرىنى ئاڭلادىلەر.

چارليز روبيرتس

تيڭز بالاسى

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

تیگز بالاسی.

ئایدین ئەمەکی «کۈمۈش کولنۉ» تنق سۈۋیگە قارماق سالب بر قارنی پۇشتی فاریل-بالق تۇتب ئالدی. بالق، بیش قاداقچە کیلەر ئیدی.

— زەب بالق ئیکەندە! دیب ئەمەکی بالق توتب سو بوییگە تارتە یاتقان چاغدە-یاق بۇغۇلب کیتە یاتقان بۇتەگە کورسەتب، سویۇنب قویدی.

بوتە ئوزی ئومریدە کوب بالقلەرنی کورمەگەن بولب بۇ تۇرلی بالقنی هیچ بلمەس ئیدی.

شونۉ ئۇچۇن ئۇ.

— شو کەتتە بالقمی؟ دیب سوردەی.

— بولمەسەچی، جودە کەتتە!

بو کەتتە دییش بوتەگە ناتوغری کورندی. ئو بالقنۉ چرایلقلغن کوروب تۇرۇبدر، ئەمما ئونۉ کەتتەلیکی ئونگە قیزق کورندی. شوندەی بولسە هەم ئو ئەمەکیگە ئوز شوبهەسینی سویلەمەی، فەقەت

— کەتتەکان؟ ئەنە ئو «بیردی» ئویدەی-ئویدەی کەتتە بالقلەر بار دیدیکو! دیب قویدی.

ئایدین ئەمەکی بالاغە قەرەب قویب:

— سینگە بو گون سوزلەب توشونترب بولمایتورغانغا ئوخشە-

یدی. ئول سینگە ئەیتب بیر گەن کەتتە کانلەری بالق ئیمەس، «کیت» دیگەن حەیوان دیدی.

— سۇدە یەشەیدیمی ئەخر؟

— دۇرست سۇدە یەشەشی مەعلوم ئیندی! دیب سوزیگە کۇنگەن بولدیدە فاریلنی هۇل ئوتگە ئورەب، یەخشیلەب تونگەکگە چیلم چیکش ئۇچۇن ئولتردی. ئەمەکینی تۇشۇنەمەن دیب دققەت قلغانیدەن، بوتەنڭ ماڭلایلەری بۇرۇشۇب کیتدی. ئەمەکی سوزیدە دەوام ئیتب.

— بیلەسەنمی کیت ـ بالق ئیمەس نیگەکم ئو سۇ ئاستیدە بالقدەی دەم ئالالمەیدی. ئولەرگە دەم ئالش ئۇچۇن سۇدەن چقب تۇرۇشگە توغری کیلەدی. ئولەر یەنە بالالەرینی سیگروە مۇشۇڭگە ئۇخشەگەن سۇت بیلەن باقغانی ئۇچۇن بالقلەردەن بولالمەیدی بوندەن بولەك تاغن...، تاغن کوب سەبەبلەری بار.

بوتە: تاغن قاندەی سەبەبلەری بار دیب سورەدی. ئایدین ئەمەکی شو بیرگە کیلـگەندە ئوزینڭ توتولغانینی بلب سوزنی باشقە یاقغەـ فاریلغە کوچردی.

— سەن نیمە دیب ئویلەیسەن، بوفاریلهەم بالالەرینی شو کیتـگە ئۇخشەگەن یەخشی کوروب شۇنچەلك یەخشی باقەدیمی؟ مین حازر ئەیتب بیرەمەن ابو فاریل بوندەی ئویلەیدی هەم. ئۇنڭ مکلەب بالالەری بولیب، بیشکە باشقە نەرسە تاپلماغاندە ئولەرنی ئوزی هەم بیە باشلەر ئیدی. کیتدە یالغوز بر بالاسی بولوب، ئول بونـگە دونیادە هەممەدەن عەزیزراودر.

شول ئانالار ھەممەسی شوندەیدەمەنە، سەنڭ ئاناڭ بولسە ھەم شوندەیكۆ.

بوتە كۆلب يۆبەردی. ئەمەكینڭ ھەزللەرینی تۆشۆنب قالغان چاغلەریدە جۆدە وەقتی چاغ بولەر ئیدی. ئەمەكی ئولتورغان تۆنگەك ئالدیغەتۆزۆكراق ئوكلانب یاتب ئالب، كۆتش بلگیسی تولغان یاروغ كوك كوزلەرینی ئەمەكینڭ یۆزلەریگە تكب ئالدی.

— كنت بالاسی بزنڭ كۆموش كو لدەن ئوزاق-ئوزاقلەردە توغولغان بولب- دیب ئەمەكی سوز باشلەدی- بو شیمالدە ئیدی، بوندە یاز قویاشی جۆدە پەست تورەدر، بوندە بەلەنە موز تاغلەری موز دالالەری بار.

كنتچەنی ئوزی سللق قارامتل- كۆلرەڭ ئارقالق وە ئاقمتل- سەریغ قارنلی بولب ئۆنچە چرایلق ئیمەس ئیدی. ئاناسینڭ شاپورلەری ئاستیدەلغیدە موز تیگزینڭ تولقۆنلەری تیرەتبە ئەللەلە یەتكەندە ئونی ئاناسی ئیڭ گوزەللەردەن سەنەر ئیدی.

— موز تیگزینڭ تۆلقۆنی نیمە؟ دیب یەنە كوپراق پبشەنەسن یۆرۆشترب «بوتە» سوزنی كیسدی.

ئول پوستون كیگەن «ئیسكیموس» لەرنی بلەر ئیدی، ئونگە ئانا كیتنڭ شۆنچە ئشانب ئۆلەرنڭ بالالەری ئالدیغە ئەللە دیبشگە كر- گزب قویشی جودە قزق كورندی.

— مۆز تیگزینڭ تۆلقۆنلاری بو...؟؟ ھەممەنی چەینەب ئاغزگغە سالب قویسە ئیكەندە!... دیب ئەمەكی باقردی- ئەگەر سەن یەنە مەنڭ سوزمنی كیسسەڭ مەن سویلەمەیمەن، كیین سەن ئوزڭ «بیردی» دەن سورەسەڭ قالغانینی ئول ئەیتب بیرەر.

— شوندەی قلب ئونڭ ئۆزۆنلغی ئۆچ - تورت ئالچن (گەز) ئیدی. ئەمما خوددی ئۆنڭ بۆتۆن بەدەنی فەقەت باشدەنگنە بولغانغا ئوخشە رئیدی. باشی بولسە فەقەت ئاغزگنە خەلاس. ئاغزی . . . ئاغزیغە قەرەب هەم بولمەس ئیدی نیگەکم هە دیب ئالب ئاناسینی ئیمەر ئیدی. ئاناسینڭ ئاغزی بولسە یەرم ئاچق ئیدی. ئۆنڭ ئاغزی کیڭ کەتتە ۇوجودینڭ ئۆچدەن بر بولەگی ئاغز بولب بۆتۆن مویلار بلەن تولغان ئیدی. سەنگە شونی ئەیتش کیرەککی: ئانا کت ئیسکی حەقیقی کتەلەر ئائیلەسیدەن بولب ئاغزیدە تشی یوق ئیدی. شۆنڭ ئۆچۆن ئولەرگە فەقەت شورە بلەن باقیلشغە توغری کیلەر ئیدی.

شو ییردە ئەمەکی توختالب خوددی «حازر سەن ئەلبەتتە مینم قلمادیگەنمگە قارەمای سوزمنی کیسەسەن» دیگەندەی قلب قەرەب قویدی.

ئەمما بوتە ئانا کتنی قاندەی شوورەییشینی جودە سورەش ئستەسە هەم توقتەدیدە بۆتۆن کوزی بلەن ئەمەکیگە قارای باشلەدی. شۆنڭ ئۆچۆن ئەمەکی دەۋام ئیتدی:

— بلەسەنمی، کیتلەر جۆدە ئوزیگە یاراشەر بر شوروە بلەن باقیلادرلەر. ئول هەم بولسە تیڭزدە ساناقسز کوب هەر خیل مەیدە حەیوانلەر یەشەیلەر: یۇمشاق تەنلکلەر، مەیدە قشقش باقە، قۇرت کەبی تۇلقۇن ئالب کیلب، ئالب کیتە تورغان جەنوارلەردر. کت شوندەی ئاغزینی کیڭ ئاچب یاشار، بو کچکنە مەیدە سوزوچیلەر ئۆنڭ ئاغزیغە سوزوشب کیلیشەدی بو بر جەنوارنڭ ئاغزی ئیکەنلیگن هەم بلمەیلەر. بو ییردە بولەر کیتنڭ ئوزون مویلولەرینڭ ئاراسیغە توشب ئۆچلەری چاچاق ئوچیدەی بولب بتگەن قللەر ئاراسیدە ئیلینب قالیشادی.

هەر وەقت كيت دەڭگە سەلك بلەن كەتتە تلينى چقارب ئاغزينى ياپقاندە سۇنى مويلاولەرينڭ ئاراسيدەن ئيلەكدەن ئوتقازغاندەى ئوتكەزەدى.

بر يۇتۇم يۇمشاق تەنلك، قۇرت وە شۇنگە ئوخشاغان مەيدە ـ چۇيدەلەرنى يۇتب بولب كت يەنەدەن ئاغزينى ئاچب تاغن يیتەرلك مقداردە ترك رزقلەرى توپلانغۇنچا كۇتب تورەدى.

شۇندەى قلب ئانا كيت ئۇنى كيتچە ئيمەر ئيكەن ئەستە ئاوقەت قلب ئالەدى. شۇ ئارەدە ئول هەر بر نيچە منۇتدە باشيدەغى دەم ئالە تورغان تيشيگى يا بۇرنى ئاراسيدەن مەيدە سۇ تامچيلەريدەن بر «فانتان» چقاريب تورەدر. بو ئۇنڭ دەمى «بوغ» گە ئەيلەنب كيتەر ئيدى.

باشى كەتتە كيتچە بولسە ئول هەم ئاناسينڭ يانيدە ئونگە تەقليد قلغاندەى كچكينە فانتان چقاريب تورەر ئيدى.

ئەمما بۇندەى ئوزى كرە تورغان ئاوقەت مۇندەى كەتتە حەيوانغە ئەلبەتتە يتشمەس ئيدى شول كتتمزنڭ ئوزۇنلغى (8) سەكز سازيندەن ئوزۇنراق بولب، ئەنە ئو دەريابوييدەغى سەرايدەن ئۇچ مەرتەبە ئوزۇنراق ئيدى، بو ئاوقەت ئونگە ئەلبەتتە بر تشلەم گنە ئيدىدە.

ئول ئوز ئوغلينڭ تويغانن بلگەندەن سوڭ ئۇنگە بر ئەلامەت قلدىكم ئول هەم تۇشۇندى. ئول بر ئاز ئوكغە بۇرۇلب ئيدى، ئاناسى ئوزينڭ كەتتە دۇمينى هاواغە كوتەردب سيكن كوك سو ئاستيغە چوكولدى. كيتچە هەم ئۇنڭ شاپورلەريدەن نەرى بارمەدى. تيڭز ئاستيدە ئۇستيدەن كورە كوبراق مەيدە جەنوارلەر بار ئيدى. سيكن بر جايدەن بر جايغە كوچۇب، ئانا كت بر نيچە گەل ئاغزينى ئاچدى، هەر ئاچب ياپغانيدە ئاغزى تاتلى يومشاق تەنلكلەر بلەن

تولەر ئیدی. شۇندەی قلب ئو، ئو مەیدەتیگز جەنوارلەریدەبر پوت غنە ئیمەس جۇدە کوب یۇتب یۇبەردی.

یومشاق تەنلكلەر ئارقالەریدەن کێت مویلاۇینڭ تیشیکی بیکلگەنن بلب جودە تنچسزلەنب، قورقب، هەر قەیسی‌سی بری قارا، بری سۇیۇق نەرسە چاچب، ئولەرنی کۇتب تۇرگەن ئولۇمدەن قۇتقازەدر دیب ئیشانغان بولەر ئیدیلەر.

بو کوك تیگزنی هەممەسی قارە برتۇسگە کریب شۇندەی بولەر ئیدیکم کیتچە هیچ نەرسەنی کورەلمەسدەن ئانا کیتگە سقلبراق توروب، ئالەر ئیدی. ئەمما ئۇنڭ کۇچلی سۇزغچلەرینڭ بر- ئیکی ئورۇشی، کەتتە پاراخودنی وینتیدەی بر مینۇتدە جەنوبگە قەرەب جونە یاتقان زچ مەیدە «دورش» (1) تویلەریگە ئەیلەنترب یوبەرەر ئیدی.

بوتەنی ئاغزی ئوز ئوزیدەن سوراغ ئۇچۇن ئاچلدی.

— دورشی نیمەسی؟

بو «ساروینکە» گە ئوخشاغان بالقدە - دیب شاشیلب بلدرب قویدی. ئۇلەر شۇندەی ساناقسز تویلەری بلەن سوزوشە دیکی، بەعزی وەقتدە ئولەرنی تۇلقۇن تیگز بوییگە چقاریب تاشلاسا ئورالب تاشلانغان ئوتکە ئوخشاش ئوزۇن- ئوزۇن جایلەردە چوزۇلب یاتشەدی. شوندە ئۇلەرنی ئشغانەچی‌لەر ئەرەوەلەرگە یوکلەشب ئالب باریب ییرگە ئەخلەت ئورنیگە سالیشەدی. ئەنە شۇندە ئانا کێتگە هەم تویێشن جودە ینگیل بولەر ئیدی. ئو دەنگەلەك بلەن

[1] بر خیل مەیدە بالق.

تۇلقۇندەن قيمرلاب قويب بردەن جاييدە قاتب قالدى‌دە سكين ئوز بالاسينى سۇزغيچى بلەن ئيتەريب قويدى.

ئول بر قزق كورونشلى حەيواننى كورب قالدى ئول دۇرى‌لەر بلەن بر قاتاردە تۇرۇب ئالب هەدىب وەقت - وەقتى بلەن ئاغزينى ئاچب ئۇلەرنى يۇتەر ئيدى. ئول حەيوان ئاچق - كولرەڭ تۇسلى بۇلب ئوزونلغى ئيكى سازين، تۇمشۇغيننڭ ئالدى ياغيدە ئوزۇن، ئوتكۇر بورالغان بر شاخى بولب ئوزونلغى ياقن بر سازينچە كيلەر ئيدى.

ئەمما بو عەجايب مەخلوقنڭ فەقەت ئۇستى گينە قۇرقنچلى. حەقيقەتدە بولسە ئو ئوز قوشينلەرينى هيچ رەنجتمەك ئستەمەس ئيدى. شۇندەى بولسە هەم ئانا كيتـگە ئونڭ شاخى ياقمادى: ئول ئۇنـگە ئۇنڭ دوشمانى بولغان، «خەنجەر بالقنى» ئيسلەتدى. كيتچەنى قوينيغەئالب ئول يات جەنوارغەهۇجۇم ئيتدى. ئونڭ كچكنە تونغوز-نڭ كوزلەرى ئالايب كيتب قورقۇب تيز گينە «دۇرى» تودەسيننڭ ئاراسيغە ئورب قاچدى.

ئانا كيت سو ئاستيدە ئون، ئون ئيكى منوت توروب ئويلەديكى ئوزى كۇ تاغن ئون - ئون بيش مينوت تۇرسە بولەدى ئەمما بالاسيننڭ دەمى قەيتەدى.

بوته بر سقيلب ئالدى. هاواسز توروش فكريننڭ ئونـگە ئيشتلسى ئاغر تۇيۇلدى ئەمەكى.

— سەن بولسەڭ كۇ ئيكى مينوتدەن سوڭ ئولەرڭ كويە «ئەمما كنت جودە بولەكچە تۇزۇلـگەن. ئول بر يولى ئوزيگە بر قانچە وەقتـكە كيرەكلك هەوانى غەملەب ئالادر، بلەسەنمى «بو قاندەى ئۇلەر ئۇچۇن قۇلاى» ديدى.

بو كۈتۈلمەگەن بولۇب چقب، ئانا كيتگە وەهيمە توشردى. بو ئەجايب نەرسەگە ياقنلاشب قالبدر.

ئانا، بالا سو ئۈستيگە چقب ئالب تنچگنە فانتان دەى بۈزۈق هەوا وە پەرلەرنى ئوپكەلەريدەن ساچب ياتب ئالديلەر. ئىكچكە ئيدەى كيتچەنڭ دەهخانەسيدەن هەم ئاناسينڭ جر ايلق فانتانى قانار يدە چيقب توردى

كيتچە هەمە وەقت ئاچ، نيگەكم ئۈنگە ئەوەلگى دەى تيز ئوسوشى ئۈچۈن جۈدە كوب تاماق كيرەك، ئو ئاناسى سۈست تۈلقۈن ئۈستيدە قمرلەب ياتب ئوخلاب ياتقاندە يەنە ئيمشگە باشلەدى.

كومكوك كوكدە قچقرشب بر نيچە ئاق قوش ئۈچۈشب كاها تنق تۈلقۈنلەردەن برن بالق تۈتش ئۈچۈن شولپللەشب سۇگە ئورولەر ئيديلەر.

موز دالەسيدە بر نيچە سازين نەريدە ئۈچتەئت بالغى ياتشب ئوزاقدە يەنە باشقە «كيت»لەرنڭ فانتانلەرى كورۈنەر ئيدى.

كەتتە «كيت» سوۋ ئۈستيدە ئيكى - ئۈچ مينوتدەن كوپراق تورالمەيدى. ئۈمرينڭ كوپينى ئو سۇ ئۈستيدە ئۆتكەزەدى. ئانا كيتمز بالاسى بلەن تيز - تيز سو ئۈستيگە ئولەرنى ئاچلق تاغن بولەك بران ئاوقات تاپب بولا تورغان جايغە سۈرۈلشگە مەجبور ئيتكونچە، چقشب ياتالەر ئيدى.

ئانا كيت حازر مۈدرەگەن بولسە هەم قاراۋۇللق قلادر. ئوزينڭ قارە باشينى بۈتۈنلەى وە ئارقەسينى سۈدەن چيقەرب ياتب ئالب قمرلاب توروب، بردەن سودەن چيقارلغان ئاق ساچلارى توزولغان وە قارا داغلق بۈرنلك بر باش كوروب قالدى. ئول ئۈنى دەرۋە تەنيدى، ئول ئاق «ئابق» ئيدى. ئابق ئونڭ بالاسيغە هۇجۇم ئيتش

ئۇچۇن كيچك، ئەمما ئانا مەرى وە ئەحتياتى بلەن ئۇنڭ قوشنلغى هەمان هەم ئۇنـگە مەعقۇل بوامەدى.

ئول ئوزينڭ ئۇئۇغ گەودەسينى قەير بب بالاسينى بو ئاق سۇزۇچيدەن ياشردىدە ئەچچغدان،يانب تورغان كوزينى ئۇندەن ئالمادى.

ئايق سوزە تورغان موز دالەريدە ئيت بالقلەرى ئارقەسيدان قوۋار ئىدى. بردەن ئۇل شۇمغۇب بر نيچە مينوتدەن سـوڭ موز دالەسينڭ خوددى بوييدەن چقدى. ئو، ئيڭ يەقندەگى ئىت بالـقنى سۇگە تۇشۇب تۇرغان چاغيدە بوينيدەن بوغۇب ئالدى.

ئت بالغىنڭ بەختسزلغى ئانا كيت گە سيزلەمەدى، ئايق ئۇنڭ قيمەت بەهالى ئوغلدەن جۇدە ئوزاقدە ئيكەن ئۇنـگە ئەحمەق ئت بالقلەرنڭ قەنچەسينى بيسە بەرى بر ئيدى. بو ئەردە بۇغ چقارىب تورغان بر عەجايب نەرسە كوردى.

ئول ئوزينڭ تەجريبەلەريدەن بوندەى عەجايب نەرسەلەر ئارسيدە باشقە مەخلوقلەر بولغانلغنى، ئوزى كچكنە، جۇدە قور-قونچلى دوشمەنلەر بارلغنى بلەر ئيدى.

خەواتر بولش ئۇچۇن هەلى دوشمەن جۇدە ئوزاقلەردە بولسە هەم ئانا كيت ئونڭ ئارقەسيدەن شۇندەى هەم قارەديكى ئازبولمەسە سۇ چيقەرشنى ئيسيدەن چقارە يازدى. ئول عەجايب نەرسەنڭ قورقونچلغن بلمەگەن بر ئوروغداشيغە ياقنلاشغانينى كوردى.

بو ئەجايب نەرسەنڭ باشيدەن بردەن بر ئوت ئوچب چقدى. تۇلقۇنلەر ئوستينى گولدرەك باسب كەت هاواگە بەلەن. سەكرەب كيتدى. قايتب ئاغرلق بلەن سۇۇگە توشديكى ئو عەجايب نەرسە سلكنب بر مينوتدە بوتون تيگىز كوپوك بلەن تولب كيتدى. شۇندەن سوڭ كيت ياتب قمرلامەدى. ئانا كيت بولسە كورديكى

ئۇغاينى قوينىگە سۇزغچى بلەن قسب ئالب سۇ ئاستيگە چۇكدیدە تيزگنە كۇچى يېتكونچە سۇزب بو يەنگى غەرايباتدەن مومكن قەدەر ئوزاق كيتشكە حەرەكەت قلدی. ئول تاغن چايرەك ساعەتدەن كيين سۇ ئۇستيگە چقغانيدە ئو عەجايب نەرسە هەمدە باشقە كيتلەر كۇرنمەدی ئولەر كوك موز تاغلەری ئارقەسيغەياشرنب قالديلەر. ئەمما مونك بلەن ئوقانالمادی. كيتچەگە دەم بيرش ئۇچۇن بر-ئيكى مينوتگنە توختەب شاشيلب ناريراقغە سوزشغە باشلەدی. بر ئالتى مەرتەبە چقب-توشب كيين ئول ئوزينى تنچلقدە بلدی.

ئيڭ سوڭ ئۇول بر كەتتە بوغازنڭ تاغلەر بلەن ئورالغان ئاغزيدە توختالدی.

بو ييرده ئۇنگە ئوزينڭ يەخشى كورگەن تەماغن تاپشغە بەخت ياردەم بيردی. كوك تۇلقونلەر ئۇستيدە هەر بيردە پوشتيراق بلگيلەر كۇرۇنەر ئيدی. سۇنى مونده‌ی بويەغان حازرغى عاددی قشقش باقەلەرنڭ بران ئۇرۇغلەريدەن بولغان كچكنە دەريالەردە بولا تۇرغان قشقش باقەلەر ئيدی. ئانا كيت ئۇلەرنڭ ئاراسيدەن ئاغزينى ئاچب سيكن سوزە باشلەدی. وەقت-وەقتى بلەن ئول چاغلەرينى باسب بر ئيكى يۇتۇملەب قويەدردە كچكنە كوزلەريدە قووانچ بيلگيسى كورنەدی.

بو تاماقنى بر كيتكينە يەخشى كورمەيدی. هاوادە قانات تاوۇشلەری وە قچقرشلەر ئيشتيلەر. ئيدی ئاق قۇشلەر سۇزۇشب شۇمغۇشب. ئوز ئارە ئاو ئۇچۇن تالەشب وە تۇلقونلەردە هەم بو قشقش باقەلەرنى ئاولەب يۇرغان بالقلەر كورۇنەردی. ئانا-بو ئەجايب نەرسەگە يەقنلەشب قالبدر.

بو كۆتۈلمەگەن بولب چيقب، ئاناكەتكە وەهيمە تۇشردی،

كىت بو توپەلەكلەرنڭ ھەممەسىگەتازا قاراب تۇرسە ھەم ھيچ بر قورقنچنى سيزمەدى.

ئول ئىندىگىنە ئوزىنى تويغان سيزىب توروب ئيدى بردەن شو قشقش باقەلەر تودەسىنڭ ئارەسىدە بر ئوزون نەرسە كورندى. بو قلچ - بالق ئيدى.

ئانا كيت بو كيتچەگە ھوجوم ئوچون ئوز، ئوزون بورنىنى ئالدىغە توغرىلەب تورغان بو ياۋۇز ئەپتنى كورۇبدەررەۋ تەنيدى.

ئوزىنى كەتتەلىكىگە وە قوپاللغىغە قەرامەي تيز يورۇشكە ئوستە ئيدى. ئو چاقڤانلق بىلەن قلچ - بالق وە بالاسى ئاراسىگە توشب ئالدى. تاغن خوددى وەقتيدە كرب ئالدى. بولمەسەچى ئوتكۇر پيچاق كيتچەنڭ خوددى يورەكىگە كيرەر ئيدى. ئندى بولسە ئو پيچاق ئونڭ ئوزىنڭ يانباشىغە سوقلب كيتدى.

وەحشى بالق ئوزىنڭ دەھشەتلى قورالىنى تارتب ئالب، چاقماقدەي تيزلك بلەن قەيرلب ئيكنچى مەرتەبە ئستەگەن ئاۋىگە ھوجوم قلدى. ئەمما ئانا كيت بالاسىنڭ سوزغچلەرى ئاستيدە ساقلاب يەنەدەن ئوز وەقتيدە ھوجومدەن ساقلاب تاغن يانباشىغە قاتتغ بر جەراھەت ئارتدردى.

قلچ - بالق ئيلانغەئوخشەغان قايشقاق وە چاقڤان كم خوددى بر زۇمدە ھەر ييردە ھازر كورۇنەر ئيدى. ئانا كىت كوپوكنڭ گردابيدە قورقوب بالاسىنى قولتۇغيغە ئالب ئەيلەنەر ئيدى، بو تارتشمە چاق ئورنيدە بۇتۇن سو ئاغدەر، تونتەر بولب كيتدى.

ئيڭ سوڭ بالاسى ئوچون قورقشدەن، يەرەلەرنڭ ئاغريشيدەن جننى بولب، ھوشى كيتب بر يۇگۇردى خوددى يوزتە ھو كوز

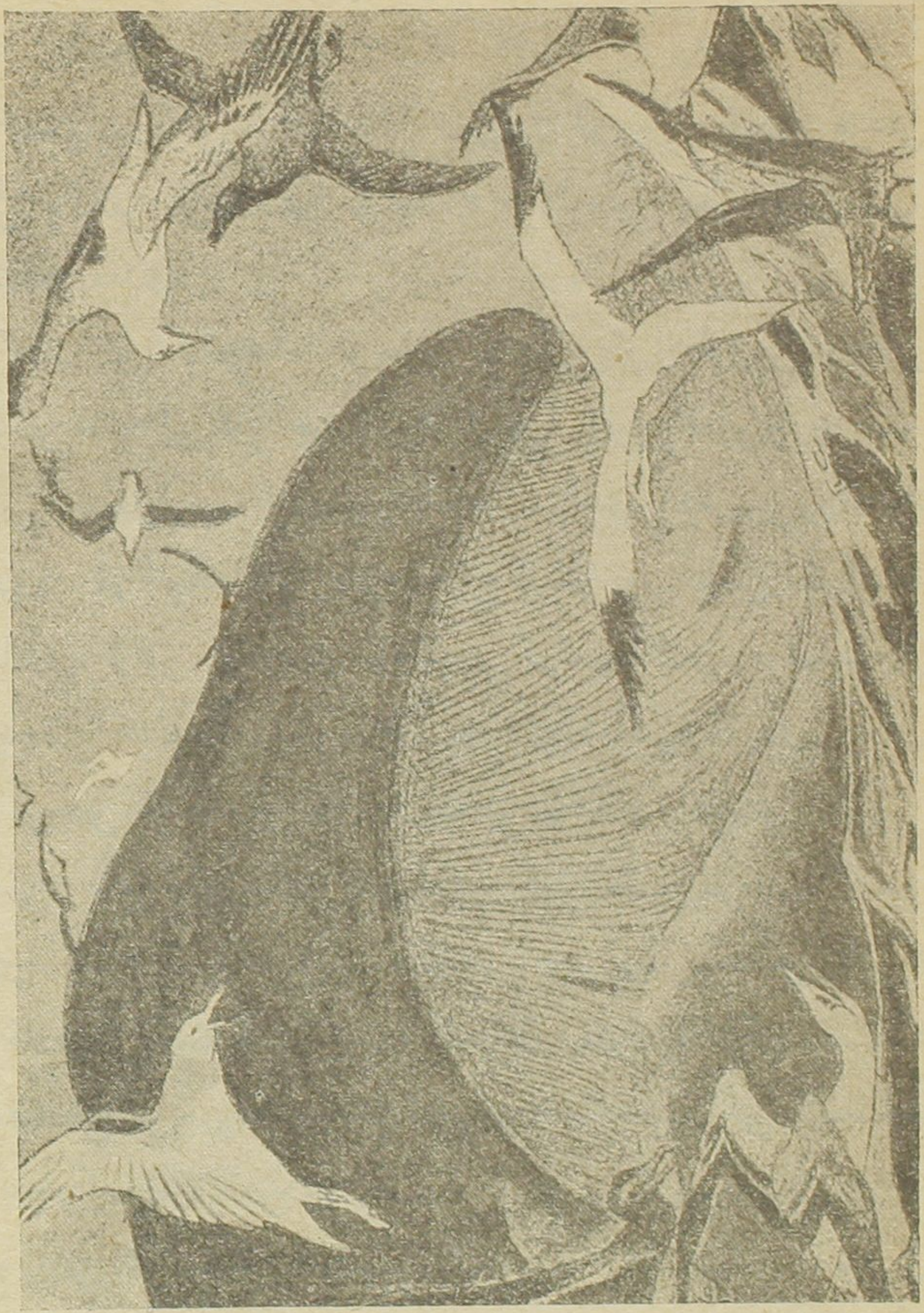

ئانا - كيت ئاعزينى كەتتە ئاچب كريويتگى لەر تودەسى ئاراسيدەسيكن يوزب كيلە ياتادر. ئەترافيدە ئاق چارلاقلەر ئۇچۇشب يورۇشيدر.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

ماڭغراغاندەی بولدی. بو بوكوروش ئاق قوشلەرنی قچقردشب هەواگە ئۇچشگە مەجبۇر قىلدی.

ئت بالقلەر بۇ بوكیرشنی ئەشتتشب قورقغانلەریدەن سۇگە شومغوشب كیتدیلەر، ئولوك بالق ئزلەب تیكز بوییدە یورغان قەری ئاق ق بولسە باشینی تەرب هۇركب خاوانراق بلەن قولاق سالدی.

فەقەت قلچ - بالق بو دەهشەت بو كرشدەن تەپت هەم تارتمدی. ئو، یەنگیدەن كیتچەگە هۇجۇم قلب تاغن ئورەلماسدەن ئاناسینڭ یانباشیغە سۇقوب ئالدی.

بوگەل ئیندی ئانا - كیت بۇتونلەی هوشیدەن كیتدی بالاسی-كیتچەنە سۇزغچلاری ئاستیدە ساقلەب تۇرۇب باشی بلەن ئوروب ئالدینگی باشی وە یارم وۇجودی سۇۋ ئاستیدە بولب جەهلی بلەن تولقۇنلەرنی دومی بلەن ئورە باشلەدی. سۇنڭ قمرلەشی قلچ — بالقنی یەستگە توششگە مەجبور قلب ئو چوقۇردە بر نیچە منۇت قاندەی ئوكراق ئۇنگە یاقنلاششنی یولینی ئزلەب تاپالمەسدەن ئەترافدە یۇزب یۇردی. ئیڭ سوڭ ئول شوندەی تبكز ئاستیگە تۇشدیكی ئوندە كیت ئۇرۇشلارینڭ زەربی بیلنمەس ئیدی.

ئۇنڭ قلیچی ئیڭ سوڭ كیتچەنڭ بەدەنی نی هەم تیشدی. پیچاق توغری یورەكگە ئورۇلب، بر نەفەسدە ئولدی. كیتچەنڭ بەدەنی قلچدە قالدی. بالق ئۇنی ئالب قاچدی دە تیزدە باشقە حەیوانلەر ئاراسیدە یوقالدی.

بر منۇتچە ئاناسی حەیران بولب قالدی كیین بولسە هەم سونی دۇمی بلەن ئورۇشنی توختاتب سیكن سۇ ئۇستیگە چقب

ئالب ئەترافگە قارادى، هيچ نەرسە تۇشۇنمەگەن بولىب تاغن بر يو كۇردى.

يەنەدەن تيگز قۇشلەرى هەواگە ئۇچۇشىب، ئايق تيگز بوييدە خاواتراق بىلەن باشينى كوتەريب قولاق سالدى.

بوتە — ئۇل كين ئوز بالاسينى قەيتب هيچ كورەلمەديمى؟ ديب خەفە بولب سورەدى.

ئندى ئەمەكى هيچ جەواب بيرمەدى.

— مەن شۇنى بران كمسە شو قنلچ بالقدەن قوتقازيشينى ئستەر ئيدم — ديب بوتە يوزيگە ئلتب تۇشكەن كوز ياشينى ئارتب ئالدى.

ئايق سوزە تۇرغان موز دالالەريدەغى ئيت بالقلەرى ئارقەسيدان قوۋار ئيدى. بردەن ئول شۇنغۇب برنيچە منوتدەن سوڭ موز دالەسينڭ خوددى بوييدەن چقدى. ئو، ئيڭ ياقنداغى ئت بالغنى سۇگە توشب تۇرغان چاغيدە بوينيدەن بوغۇب ئالدى.

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

Цена 25 коп.

نەرخی 25 تیین

Fao
3225

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12

بتۆن دۆنیا یوقسۆللاری، برلەشگز!

بالالار کۆتۆبخانەسی — 3 کیتاب

چارلیز - روبیرتس

1927/863

تویوقسان بر دوستلق
وه
تیڭز بالاسی

ئوزبەکچەلەشدرگۆچیسی: م. عەلییف

س. س. س. ر. حەلقلەرینڭ مەرکەز نەشرییاتی
مەسکەو — 1925 یل

Universitäts- und Landesbibliothek Sachsen-Anhalt
urn:nbn:de:gbv:3:5-1192015415-1010768468-12